

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno petil-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po godbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr. Uredništvo in upravništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik A. Gabršček. — Tiska „Goriška tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Josip Krmpotič).

Goriške novice.

*** Železnica Gorica-Ajdovščina.** — Čujemo, da sta inženirja Antonelli in Dreossi iz Červinjana te dni podpisala pogodbo z železniškim ministerstvom glede izgradnje podrobnih načrtov za krajevno železnico Gorica-Ajdovščina. Načrti morajo biti na vsak način dogotovljeni še to leto.

*** Nepotrjen sklep.** — Čitatelji se spominjajo na sklep korminskega filharmoničnega društva, s katerim je imenovalo nekega italijanskega podanika iz Milana za vodjo novoustanovljene mestne godbe. Kakor je bilo pričakovati, c. kr. namestništvo v Trstu je uničilo ta sklep mestnega sveta korminskega.

*** Upokojevanje učiteljev.** — Znano je, da se godi učiteljstvu velika krivica tudi s tem, da se odmerja pokojnina po osminah, t. j. po 10, 15, 20, 25 itd. letih; kdor služi n. pr. po 14³/₄, 19³/₄, 24³/₄ itd. let, zgubi za penzijo 4³/₄ let — in to je krivično!

Zdaj, ko je urejena pokojnina za državne uradnike, se pripravlja v deželnem odboru goriškem enak načrt za upokojevanje učiteljev, t. j. da najnižja pokojnina naj znaša 40%, potem pa se šteje — po letih, kakor je učiteljstvo vedno želelo.

*** Pozor na obrezane in navrtane srebrne goldinarje!** — Finančno ministerstvo je izdalo naredbo, glasom katere so izključeni iz prometa taki srebrni goldinarji, koji so izgubili na svoji prvotni teži ne vsled tega, ker so se izbrusili, ampak ker so bili ali obrezani ali pa navrtani. Take komade bodo narezovali pri državnih blagajnah s prečno zarezo, v znamenje, da so izven prometa, ter jih vračali dotičnim strankam. Zajedno objavlja finančno ministerstvo, da osrednje in glavne blagajne vsprejmejo take goldinarje na zahtevanje strank, toda le na vago in sicer po 60 gld. kilogram, ne glede na to, koliko takih goldinarjev je šlo na jeden kilogram. — Naj bode torej vsakdo oprezen in naj ne vsprejema navrtanih srebrnjakov.

*** Nekaj o pečatih.** — Pišejo „Edinosti“: Velikokrat že ste se pritoževali v svojem listu o poštnih pečatih, ki so po slovenskih občinah ali samo nemški, ali pa dvojezični. V tem poslednjem slučaju je seveda nemščina na prvem mestu. Tako je menda tudi v Ajdovščini — ki je čisto slovenski trg — samo nemški pečat. Na tem smo sami krivi, oziroma mlačnost naših občinskih zastopov, ki se ne brigajo za prava naroda.

*** Radodarni doneski.** — Za „Slogine“ zavode je došlo v zadnjih 8 dneh.

Po položnicah in drugim potom (največ za knjižico „Deželni zbor“): Kofol Franc v Kanalu 1 gld. — Dr. Š. K. v A. 12 kr. — Leop. Belja v Orebiču 1-20. — Ivanka Sovdat v Tolminu 1-50. — I. G. v K. 5 gld. — Ivan Torkar, c. kr. poštar v Podbrdu, 1 gld. — Društvo „Edinost“ v Ajdovščini 50 kr. — Adolf Anton Mlekus 50 kr. — Dr. Karol Triller, odvetnik v Tolminu, 15 gld. — Ivan Križnič, učitelj v Marezigah, 30 kr. — Dr. Anton Gregorčič v Gorici 10 gld. — Anton Černigoj v Pulju 40 kr.

G.čna Olga Konjedicva v Plaveh nabrala po krajni učiteljski konferenci 9. t. m. med gg. udeleženci 6-50. — Miha Štrukelj, vikarij v Čezsoči, 2 gld. — Karol Favetti na Čresu, za kazen, „ker nisem odpisal Ar-

turčku“, 1 gld. — Boneta Andrej v Opatjeselu 1 gld. — Zložili nekateri na Št. Viskigori 2-40. — Čistih in prostovoljnih darov pri šolski veselici po blagoslovljenju novega šolskega poslopja v Kamnjah 14-20. — Franc Kodrič, vikar na Trnovem, 5 gld. — Nekdo 4 gld. — Pri svatovščini Franceta Bavcona in Amalije Rijavic pod Osekom je nabrala Francika Kerševan 4. t. m. pri g. Jos. Faganelu 2-50. — Neimenovan je izročil „Sloginemu“ denarničarju 10 gld. in ne 10 kr., kakor je bilo po tiskovni pomoti izkazano zadnjič. — Vesela dijaška družba 3 gld. 30 kr. — Na ogovor preč. g. župnika Rejca nabrale učiteljice pri učiteljski konferenci v Čepovanu gld. 21-07¹/₂. — Cotič Jožef iz Dornberga 50 kr. — Anton Zuchiatti iz Medane 60 kr.

O priliki izleta slovenske mladine v Št. Andrež nabralo se je mej rodoljubi v Molarjevi gostilni 3 gld. 55 kr., za kar se jim srčno zahvaljujemo v imenu obdarovane mladine, želé, da bita primer posnemali rodoljubi tudi o priliki drugih izletov.

Pisatelj č. g. Andrej Pavlica je daroval 30 iztisov knjige „Sveta ura“ za otroke in nekatere delavce. — Pri tej priliki opozarjamo zopet na to krasno knjigo, katero je spisal v laškem jeziku sv. Alfonz Ligurski. Obsega 148 strani. Cena le 25 kr., po pošti 30 kr. — Vsaka bogoljubna hiša bi jo morala imeti. Naroča se bodisi pri imenovanem g. pisatelju ali v naši tiskarni. Le po nji, dokler je je še kaj v zalogi.

Rojaki! Na drugem mestu poročamo o velikanskem uspehu „Sloginih“ zavodov v Gorici. Lahko recemo, da v teh zavodih je glavna podlaga za prihodnost Slovencev v Gorici. Kar storimo v tem pogledu, je le dobro naložen denar, ki bo donasal narodu velike obresti. — Prihodnje šolsko leto dobi obrtna šola še pripravljani tečaj! Vrh tega začne dekliska šola. Delajmo takó vstrajno dalje! Kdor more, naj pomaga! Veliko poznamo imovitih mož, ki so še vedno hladni in trdosrčni do teh zavodov!

Naj bi se vsaj zanaprej omečila vsa trda srca! Kdor več more, naj več stori! — Najsrčnejša hvala doseďanjim dobrotnikom, ki so nam dajali vedno najsijajnejši dokaz, kakó dobro razumejo resničnost reka, da: „čegar je mladina — tega je prihodnost“! V tem znamenju zmagamo!

*** Letošnje vaje v orožju.** — Vaje v batalijonu 1., 2. in 4. bataljona pešpolka št. 87. pričele so s 1. julijem in bodo trajale do 6. avgusta v Trstu, oziroma v Sežani. Dne 7. in 8. avgusta odpravijo se ti batalijoni v Postojno. Tretji bataljon tega pešpolka bode imel te vaje v Celju. Dne 8. avgusta odpelje se po železnici iz Celja v Postojno. Vaje v polku bodo od 9 do 25. avgusta v okolici postojnski. Dne 26. odpelje se polk po železnici na Krško. Vaje v brigadi bodo dne 27., 28. in 29. avgusta na Krškem, od 30. avgusta do 3. septembra tabor med Krškim in Celjem. Vaje v diviziji bodo dne 4., 5. in 6. septembra v okolici celjski. Od 7. do 14. septembra tabor med Celjem in Ptujem. Vaje skupnega voja bodo dne 15., 16. in 17. septembra med Ptujem in Radgono. Vrsile se bodo v divizijah, stječih si nasproti. Dne 18., 19. in 20. sept. pričnó se voji razvijati na velike cesarske manevre. Le-te bodo dne 21., 22. in 23. sept. na Hrvaškem. Stal bode III. voj proti XIII. Dne 24. septembra odpusté se na do-

pust oni vojaki, kojim tiče. Gori omenjenih vaj v brigadi udeležé se tudi: pešpolk št. 97., I. divizija huzarskega polka št. 8, divizijski topniški polk št. 9 in sanitetni oddelek št. 9 (Trst). Vaj v diviziji pa razven teh še 56. brigada pehóte (pešpolka št. 27 in 47), II. divizija huzarskega polka št. 8, divizijski topničarski polk št. 7 in sanitetni oddelek št. 8 III. voj o cesarskih manevrih bode sestavljen iz: XXVIII. in VI. divizije (XI. in XII. brigada, pešpolka št. 7 in 17); polkovnega staba in dveh bataljonov bosenskega pešpolka št. 2; lovskih bataljonov št. 7, 8, 9, 20 in 31; pionirskega bataljona št. 8; dragonskega polka št. 5; topniškega vojnega polka št. 3; topniškega divizijskega polka št. 8, tretje divizije vozarstva in sanitetnega oddelka št. 7. Poveljniki bodo: III. voju ekscelenca baron Rheinländer; XIII. voju ekscel. bar. Bechtolsheim; 28. diviziji pehóte general Hegedüs; 56. brigadi generalmajor Levotto; 56. brigadi generalmajor Sterzi; VI. diviziji maršalski poročnik Stanger; 11. brigadi generalmajor Höcksmann in 12. brigadi generalmajor Bruss. „Ed.“

*** Rihemberški oddelek veteranskega društva** bode imel v nedeljo 2. avgusta shod v Brjah v gostilni pri „Pečenu“ ob 4. uri popoldne. K temu shodu vabi vse rihemberške člane in one iz sosednih krajev — posebno pa iz ajdovskega in komenskega. Razpravljalo se bo mej ostalim tudi glede Čehovinovega spomenika.

*** Iz idrijske doline:** „13. t. m. popoldne je pridrvila huda nevihta z vipavske strani čez Vojské do šentviškogorske planote. Hudourniki v Gorenji Trebuši so močno narasli, da so bila Lenassijeva drva v nevarnosti. Na Pečinah je strela ubila dva konja, ki sta stala na prostem. Udarila je tudi v eno hruško v vasi. Na Vrhju pod Čepovanom je strela udarila pred hišo in omamila vso družino. Mož je menda že umrl. Govori se, da tudi v Šebreljah je strela udarila v eno bajto. Toča je menda pobila na Vojskem. Pokazala se je tudi na šentviškogorsko planoto, pa ni storila posebne škode. Treska in hudega vremena reši nas Gospod!

*** Brošurica o židih.** — Ponatisnili smo iz „Soče“ razpravo „Židovsko nraoslovje v Talmudu“ Knjižica obsega 20 stranic. Cena 10 kr. s poštnino vred. Kdor jih naroči 100 iztisov jih dobi za gld. 4. 50 pa za gld. 2-50, 20 za gld. 1-20. Kdor more, naj si jo naroči! Slučajni čisti prebitek porabimo za pridobitev in natis novih spisov o židovstvu.

Notarski izpit je napravil te dni pri višem deželnem sodišču v Trstu gospod Artur Lokar iz Ajdovščine. Isti je usposobljen za poslovanje v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku. Čestitamo najiskreneje.

Iščem urednika za „Sočo“ in „Primorca“. — Naše homatije, ki so pričele predno sem se jaz javno zapletel v nje, so se nakrat čudno zasukale. Nakrat so postali nasprotniki zadovoljni z narodnim vodstvom, le — jaz sem jim napoti, le mene hoté moralno in gmotno uničiti. Proti moji osebi kupičijo laž na laž, katerih ne bom zavračal, ker nočem nadlegovati čitajočega občinstva s takim berilom: proti moji tiskarni pa so razplele plemenite krščansko-katoliške duše celo agitacijo. — Skratka: jaz sem postal tista „zapreka“, da ni še miru

v deželi. — Kdor hoče temu verjeti, naj veruje! Jaz sicer ne verujem v resničnost takih trditvev, — toda nasprotnike zgrabim za besedo in zahtevam, da ostanejo vsaj zdaj pri tem, kar izjavlja „Primorski List“. — „Odstraniti hoté se dlo, da ohranijo konja!“ Prav! Toda sedlo se hoče umakniti samo, hoče se tudi žrtvovati, da ostane le — konj cel! Jaz se torej umaknem, — to je moj trden sklep! Bomo videli: kdo bo pa poslej napoti miru in edinosti v deželi! — Razporu na Goriškem niso več uzrok ta ali ona „načela“, tudi „Prim. List“ se izreka za „narodno vodstvo“, le razdražljiva pisava „Soče“ je vsemu uzrok.

Ali vsemu temu se dá prav lahko pomagati. Jaz se prav rad umaknem in prepustim uredništvu drugemu možu, saj nosim že od l. 1889. nelahko breme edino na svojih ramenih. Kdor čuti v sebi sposobnost za urejevanje „Soče“ in „Primorca“ in hoče soglasno delovati s sedanjim narodnim vodstvom, ki se osredotočuje v polit. društvu „Sloga“, naj se blagovoli oglasiti pri meni ali pri predsedniku „Sloge“ dr. A. Gregorčiču. Vse podrobnosti pisмено ali ustno.

Ako je najnovejša taktika „P. L.“ resna in nima skritih namenov, tedaj na tak način mora nastati mir in edinost v deželi. Ako pa miru še ne bo, tedaj bo z mojim odstopom najsijajnejše dognani dokaz, da sedanja pisarija „P. L.“ je le krinka, pod katero se skrivajo vse drugačni nameni. — Upam, da gospodje okoli „P. L.“ ne bodo dajali takih dokazov, marveč da se uklonijo narodnemu vodstvu na Goriškem.

A. Gabršček,
tiskar in založnik.

* **Prvo grozdje** smo videli danes na sadnem trgu; bilo je vsega 1 kilo za — 1 gld. 50 kr.

* **Iz Podgore:** „V nedeljo ob 4. pop. je bil v neki krčmi „poučni shod“, kateri je sklical na imena c. kr. sodni praktikanter Franc Pavletič; vabila je raznašal sam še le isti dan; sam župan poprej ni nič vedel o shodu. — Došlo je kakih 25 do 30 oseb, večina starejših očancev, ki niso umeli, za kaj se gre. Zunaj pa se je zbralo nad 50 oseb; pevci so peli. — Poleg Pavletiča je došel od razumnistva le še šempeterski kaplan Knauš. — Pavletič je dolgo govoril in skušal s slabimi dovtipi smešiti one može, ki so govorili v Št. Petru. Čital je dalje „Sočo“ in „Primorca“ in svaril pred tema listoma: jezil se je tudi, da prav teh dveh veliko prihaja v Podgoro. — Dalje je zdihoval, kakó strašno da se zanemarja kmeta in delavca, katera reši edino „krščanski socializem“.

Na c. kr. realki je bilo v začetku šolskega leta 350 učencev; med letom jih je izstopilo 50. — Iz Gorice jih je bilo 124, z dežele 125, iz drugih avstrijskih dežel 32, z Ogorskega 6, iz inozemstva 13. — Nemcev 48, Lahov 197, Slovencev 47, drugonarodnikov 8.

«**Slogina**» ljudska šola z osmimi razredi je sklenila šolsko leto v sredo. — Ob 8. uri je bila sv. maša z blagoslovom v kapucinski cerkvi; služil jo je katehet veleč. g. dr. Hilarij Zorn; deklice višjega razreda so prav lepó pele, a orgljal je g. Bajt. — Kdor je videl tisto velikansko vrsto otrok, ki so korakali iz šole v ulici Barzellini do cerkve, moralo mu je imponovati; nasprotniki so morali pripoznati vstrajnost Slovencev v Gorici proti vsem polasčujočim strojem, Slovenci pa so se veselili takó krasnega uspeha; Da ni «Sloginih» zavodov, ogromna večina te mladine bi bila potujčena, v žalost in sramoto vsega naroda. Takó pa je uprav ta mladež up in nada za boljšo prihodnost slovenskega življa v Gorici. Kdor je videl to nepregledno vrsto otročičev, mora reči, da ves denar je naložen na visoke obresti — in vsak Slovenec je dobil še novega poguma k vstrajni požrtvovalnosti. — Po sv. maši so se razdelila končetna sporočila; 100 pridnejših dečkov in deklic iz obeh najvišjih razredov pa je dobilo po en snopič «Knjižnice za mladino», katere je darovala «Goriška tiskarna».

Kaj bo v pričetku šolskega leta s to mladežjo? Najstarejši dečki pojdejo lahko v obrtno šolo in v pripravljalni tečaj, ki se osnuje v jeseni, deklice pa v novi dekliški zavod. Kaj bo pa z ostalo mladino?

Otroško zabavišče pri Soškem mostu je imelo malo javno preskušnjo 16. t. m. navzočih je bilo 41 otrok (vpisanih 45); Otročiči so prav lepo odgovarjali, peli, igrali se, deklamovali. Gospé od ženske podružnice (gospé Šantel Avgusta, Drufovka Amalija, Dekleva Ivana) so obdarovale otroke s kolači in podobicami.

Iz Gorice nam piše nekdo: „Zadnji „Primorec“ je omenil smrt nadarjenega sedmošolca Iv. Kovica iz Peči pri Mirnu. Pokojnik je bil do letos gojenec malega semenišča. V nižjih razredih je bil popolnoma zdrav, ali odkar je začel bruhati krv v peti šoli, bolehal je vedno do smrti, ki je pa vendar vse presenetila. Rajnik je bil pohlevnega in mirnega značaja ter obče priljubljen pri učencih in učiteljih. Svoje nauke je opravljal vestno in iz poklica, kar nam spričuje posebno njegov poslednji govor, ki ga je govoril v šoli par dnij pred smrtjo. Omenjeni govor je bil naslovljen „Virtus viri“ (moževo moštvo); v njem se je posebno vnel za neomahljiv in trden značaj, kateri naj bi gojil vsak mož. Najbolje nam označijo njegovo mišljenje Jurčičeve besede, s katerimi je sklenil svoj govor:

„Tvrđ bodi, neizprosén mož jeklen,
Kedar braniti je časti in pravde
Narodu in jeziku svojemu!“

V torek je bil ob 6. uri zvečer pogreb v rojstni vasi pokojnikov. Nagrobnico so peli gimnazijci (25 pevcev); k pogrebu so prišli nekateri profesorji“.

Za predelsko železnico. — To vprašanje postaja čedalje bolj pereče, odkar se je izrekel vojni minister v avstrijski delegaciji bolj za bohinjško črto. V imenu koroških in goriških poslancev je govoril za predelsko železnico dr. Steinwender. — Vse časopisje, ki zastopa trgovske koristi, se postavlja odločno za predelsko železnico. Posebno vroče se je potegnila za njo dunajska „Kaufmännische Zeitschrift“, ki je glasilo dunajskega društva trgovcev. V 12. in 13. štev. t. l. je objavila dva obširna članka iz peresa strokovnjaka L. Haruma. Skušali bomo, objaviti obširna članka v slovenskem prevodu.

Nekaj za Solkance. — „Tagespost“ je pisala, da Solkan je laška vas; Slovenci smo le predrzneži, ker pišemo Solkan namesto Salcano. Laški listi so seveda takoj ponatisnili to neumnost iz „Tagesposte“.

Samomora. — 17. t. m. so našli v Starigori blizu sv. Marka na drevesu obešenega nekega Haseka, ki je bil nekadaj pri vojaški potem pa pri civilni godbi; stanoval je v Rabatišču. Visel je že nad 20 dnij, ker so bili po njem že debeli črvi in je strašno smrdel. Danes ga je komisija pripeljala v Gorico.

Preteklo sredo se je pa utopila neka neznana ženska v majhni, čevelj globoki vodici pod židovskim pokopališčem; vtaknila je glavo v vodo in se zadušila. — Pri njej so našli okoli 100 gld.

Slavna županstva prosimo, da bi nam naznanila skupno število volilcev v novi volilni kuriji, ko dovrše po glavarstvih naloženo delo. Ti podatki nam utegnejo dobro služiti.

Iz Grgarja smo prejeli že dvakrat pritožbo, da cerkveno petje premalo napreduje, če tudi so na razpolago dobre moči. Uzrok je baje prevelika brezobzirnost pevodje do jednega tenorista. — Ne poznamo poblizje tamošnjih razmer; želeti bi le bilo, da bi vladala v pevskem zboru složnost in ljubezen do napredka.

S Št. Viškegore nam piše prijatelj: „Dne 13. t. m. ob 1/2 7. uri zvečer bila je na Št. Viškigori huda nevihta s točo, ki je jako poškodovala pridelke na polju. — Nekemu Petru Podgornik s Pečin, kateri je vozil les v Vrhu, je strela ubila pri Apnencah dva lepa konja. Bog nas se usmili!“

Iz Kamenj: „Dne 12. t. m. je slavila tukajšnja šolska mladina blagoslovljenje novega šolskega poslopja. Šolska mladina je o tej priliki pripravila šolsko veselico, pri kateri se je izvrstno izkazala. Bodisi iz petja, kolikor deklamovanja in pri igri je dosegla nepričakovan vspeh, za kar gre čast v prvi vrsti gospodoma učiteljema. Kličemo jima vsled tega v zahvalo „na zdar“!

Opozarjamo čitatelje na popravljeni urnik Videm - Čedad in nazaj, kateri prinašamo na sedmi strani.

Ostala Slovenija.

Trst. — Bil je v Trstu državni poslanec Pernerstorfer, ki je doslej edini zastopnik socialne demokracije v državnem zboru. Zvečer je imel v vrtu „Mondo Nuovo“ predavanje o političnem položaju Avstrije v drugi polovici sedanjega veka. Kritikoval je koalicijsko ministerstvo ter sedanjo preosnovno volilnega reda. Naglasil je „nepravilno“ napadanje klerikalcev na socialno demokracijo, ki zastopa le načela bratstva, enakopravnosti in splošne svobode. Kdor hoče biti socialista, temu se ni potrebno odpovedati ne svoji narodnosti še manj pa veri, pač pa ne sme nametati drugim svoje vere ter drugoverce sovražiti, marveč ljubiti kot svoje brate. Slikal je z živimi barvami Kristusovo podobo kot najsijajnejšo luč dobrote in poudarjal, da je socialna stranka edino zmožna podedovati in izpeljati Kristusove nauke (?). Razlagal je sedanji društveni položaj in stremljenje posamičnikov, da dosežejo zlato tele. — To, kar je povedal Pernerstorfer v nemščini, je raztolmačil sklicatelj shoda Učekar italijanski, g. Kamušič pa slovenski. Shod je bil mnogoštevilno obiskan od vseh slojev Tržačanov. To je površna slika tega shoda. Pri tem shodu so imeli lepo priliko, nastopiti oni gospodje, ki so bili sklicali znani shod v Št. Petru. Mari bi se bili potrudili v Trst in tam povedali zbranim delavskim krogom, kaka nevarnost jim preti od socialne demokracije. Pri tem shodu bi bil umestnejši njihov nastop nego bi je bil v Št. Petru! — Ta mesec so pričeli zapirati v Trstu vse prodajalnice razun onih, ki tržijo z jestvinami. Do 800 prodajalnic je bilo zaprtih. Izjemo so naredili le kaki trije trgovci, ki so se slednjč morali udati zbrani množici pred prodajalnici. — V mestnem zboru tržaškem je naglasil vladni zastopnik, da vlada ne potrđi doklade, katere misli zbor naložiti, oziroma da ne potrđi niti nekaterih iz prejšnjih let. Kljub tej izjavi je zbor glasoval za vse predloge, ki so odločevali take doklade. Pričakuje se z radovednostjo, kako konča ta vladni odpor in kljubovanje mestnega zastopa! Ako ni vse le pesek v oči?! — 7. t. m. zjutraj čistilo je pet delavcev škedenj, ki se nahaja v prvem nadstropju mlina „Econom“. O tej priliki vnel se je prah razpadlega žita in ogenj se je širil strašno naglo. Ko se je dogodila eksplozija, bili so na skednju nahajajoči se delavci h krati v plamenu. Prihitevsí tovariši in za njimi gasilci so pogasili ogenj. Škoda pa je jako izdatna, kajti o gašenju je bilo uničenih 150 vagonov pšenice in tudi poslopje je trpelo vsled eksplozije in ognja. Izmed ponesrečenih štirih delavcev je bil najhujše prizadet 42-letni Josip Pahor. Ožgano meso se mu je kar lupilo od trupla! Siromak je umrl še istega dne ob 1 1/2 uri pop. Ob 4 3/4 pop. rešila je smrt tudi 25-letnega Jakoba Depaulisa strašnih bolečin, za tretjega 26-letnega Frana Dodiča pa je le malo nadeje, da ozdravi, dočim četrti je le lahko oškodovan. Oba so pokopali v sredo na strošek Economov. — V bolnišnici dogajali so se srcé pretresujoči prizori, ko so prihajale žene in otroci nbogih umirajočih nesrečnežev k posteljam svojih dragih! Gospod Econom se je mudil več časa v bolnišnici. Dal je umeti, da bode skrbel za obitelj ponesrečenih.

* **Istra.** — Občina Lovran je bila doslej zedinjena z Moščenico. Pred šestimi leti so zmagali pri obč. volitvi prvič Hrvatje — in tako je bilo odcvenka'o italijanskemu gospodarstvu, a le začasno. Vladeželjni Italijani so delali na to, da se je razdelila občina Lov-

ran v dve občini, namreč Moščenice in Lovran, dobro vedé, da pridejo na tak način zopet do vaje vsaj v Lovrani, kjer imajo precej veliko pristašev. Občina je bila res razdeljena in prošli teden so se vršile nove občinske volitve v Lovrani, pri katerih so bili izvoljeni italijanski kandidati v vseh treh razredih, kar se je pričakovalo z gotovostjo, posebno pa radi tega, ker so Italijani zbegali okoličansko ljudstvo z raznimi lažmi in jih podkupili. Da so se godile pri tej volitvi res nezakonitosti, potrjuje dopisnik „La Sera“, ki piše: „Vennero commessi molti abusi, che francamente bisogna deplorare. La situazione è critica perchè l'esito delle elezioni non corrisponde pienamente ai desideri“. (Zgodile so se zlorabe, katere moramo odkrito priznati. Položaj je kritičen, kajti izid volitev ne odgovarja popolnoma željam). Tako piše torej „La Sera“ o ti zmagi. K temu mi nimamo nič pristaviti, kajti priznanje italijanskega, nam neprijaznega časopisa je očiten dokaz, da so zmagali nasprotniki le z zlorabami. — V sodnem okraju labinjškem, oziroma v samem Labinjju, so tri odvetniki Italijani. Ves sodni okraj je slovanski; naše ljudstvo želi dobiti jednega slovanskega odvetnika, ki bi ga vodil in branil v vsakem pogledu. V tem smislu je pisal nekdo „Edinosti“ s prošnjo, da bi se naselil v Labinjju kak naš odvetnik. „Naša Sloga“ pristavlja temu, da je zelo težko pomagati z domačini vrlemu našemu ljudstvu na labinjščini, ker nimamo še naših odvetnikov, ki bi se mogli naseliti v Labinjju. V tem pogledu bi mogli storiti sebi in ljudstvu veliko dobrega mladi odvetniki iz Dalmacije, iz Kranjske in Štajerske, ako bi se hoteli naseliti na nekaterih vrlo važnih točkah v Istri. Žal, da imamo pomanjkanja v tem pogledu!

* **Kranjska.** — Deželni zbor, ki se je sešel h kratkemu zasedanju, je že zaključen. V zadnji seji je bil sprejet enoglasno nujni predlog posl. dr. Majarona glede mnenja c. kr. najvišjega sodnega in kasacijskega dvora, ki glasi, da je pripuščeno po smislu §. 153. kaz. pr. r. presoji preiskovalnega sodnika v vsakem posameznem slučaju prisiliti deželnega in državnega poslanca, da mora povedati vir svojih poizvedovanj, na podlagi kojih je izustil svoj govor v zbornici. Da bi se s tem mnenjem ne škodovalo imuniteti poslancev, je dr. Majaron predložil ta-le predlog: „Visoka c. kr. vlada se pozivlje, da prej ko mogoče predloži državnemu zboru načrt zakona, s katerim se dopolni §. 151. k. p. r. tako, da se mu doda sledeči dostavek: 4. člani državnega zbora in deželni zborov glede izjav, storjenih v svojem poklicu“. — V Novem Mestu so bile vnovič občinske volitve 15. t. m. Zmagala je zopet narodna stranka v vseh treh razredih. — 9. t. m. so otvorili Aljaževo kočjo v Vratih pod Triglavom. Slavnosti se je udeležilo do 50 oseb. — „Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani je priredilo 14. t. m. društveni večer v čast novemu predsedniku mestnega šolskega sveta, županu Iv. Hribarju. — Izlet ljubljanskega Sokola v Kranj bo 9. avgusta. — 26. t. m. pa postojinskega v Razdrto. Tega izleta se udeleži tudi ljubljanski in tržaški Sokol. Žal, da to ni mogoče tudi goriskemu radi slabih voznih zvez in ker je vezan na vse strani. Posamičnim Goričanom pa priporočamo udeležbo. — V Ljubljani se je ustanovilo novo društvo hišnih posestnikov, trgovcev in samostojnih obrtnikov v svrhu branbe svojih koristij. — Ker pride v Ljubljano ministerski predsednik Badeni — bajé 1. ali 3. avgusta — si prizadeva namestnik Hein, da bi mu priredili Nemci in Slovenci podoknico. Nemcev pa ne more za to pridobiti, ker so mišljenja nemškona-rodnjaškega. Pripravni so pa peti kako nemško narodno pesem, ki Slovincem ne ugaja. — V Ljubljani so zaprli nekega žida, ki je že več časa zlorabljal mala dekleta in jih oškodoval veliko število. Ta mož je žid in je oženjen ter oče. (Takšna počenjanja ne prepoveduje Židom pravoslovje v njih Talmudu, kar se čita v brošurici, ki smo jo ponatisnili iz „Soče“ in se dobi v naši tiskarni po 10 kr. iztis).

* **Štajerska.** — Na celjskem gimnaziju je bil zrelostni izpit. Nijednemu osmošolcu se ni odrekla matura, vsi so se je udeležili. Od 21 maturantov ni padel in ne odstopil niti jeden. Šest jih je zvršilo maturo z odliko, 15 z dobrim uspehom. Mej maturanti sta bili dve tretjini Slovencev. — Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici priredi veselico 2. avgusta. — 6. sept. bode slavnost dijaštva Slovenskih goric v Ljutomeru. — Slovenske tvrdke (firme, napisi) nad prodajalnici v Celju bodo celjske nemškutarje in Nemce — slovenski groši pa ne. Celjskim trgovcem Slovincem priporoča „Domovina“, da si omislijo povsod slovenske napise. — O priliki godú sv. Cirila in Metoda niso mogli dobiti v Celju smodnika v tamošnji zalogi pri trgovcu Rakuschu. Mož je Nемеc po mišljenju in dejanju in gotovo ni hotel dati Slovincem smodnika, da ne bi proslavljali godu slovanskih aposteljnóv. — Pri volitvi v okrajni zastop celjski v I. razredu so izvoljeni soglasno narodni kandidati. Nasprotniki se niso volitve niti udeležili. V celjskem okraju je s Celjem vred 37.876 Slovencev in le 5417 nemčurjev in Nemcev. Slovenci plačujejo v tem okraju gl. 105.463·10 davka, dočim Nemci in nemčurji le gl. 38.054·13. Torej že ta razlika v plačevanju davka kaže, da tiče v okraju prvenstvo Slovincem. Nesrečni volilni red pa omogočuje tudi Nemcem, da zasedajo sedeže zastopnikov. Nekdaj so imeli večino, pred 3 leti so jo zgubili, a upamo, da je ne dosežejo več. — Zraven teh volitev bližajo se tudi deželnozbornske. Slovenci nimajo upanja na kako novo pridobitev, vendar gotovo računajo na dosedanje sedeže. Zopet nesrečni volilni red jim ovira napredek na tem polju in radi tega se moramo tolažiti le z upanjem, da pride čas, ko pride ob veljavo tudi ta nepravični volilni red. —

* **Koroška.** — Celovski pevci nemškega mišljenja pojdejo v avgustu v Stuttgart pod vodstvom velikonemca Dobernigga. — Na celovškem gimnaziju je bilo vpisanih 420 učencev; od teh je bilo 345 Nemcev in 74 Slovencev. Slovenščine se je učilo 102 uč. Odličnjakov je bilo 65, prvi red je dobilo 257, ponavljalni izpit 34, drugi red 42, tretji 15. — Poveljništvo 17. pešpolka v Celovcu išče nekega poročnika kot vojaškega beguna, ki je šel na dopust v Ljubljano, a se še ni povrnil. Bil je zelo lahkomišljen.

* **O družbi sv. Mohora** čitamo v «Miru»: Naša čast, naš ponos in sreča je družba sv. Mohorja. Koliko ni že storila v dolgih letih svojega obstanka za Slovence, pripravljaje jim toliko imenitnih in lepih knjig. Zato se tudi vsi verni Slovenci zbirajo okrog prve in najimenitnejše naše družbe, vsako leto nas je več, in s posebnim veseljem naznanjamo, da smo tudi letos napredovali, ker šteje družba sv. Mohorja 75.227 udov, to je 3130 več, kakor leta 1895. Ali ni to res vesela novica? — Bali smo se, da bomo zaradi velike nesreče, ki je zadela toliko Slovencev po potresu in drugih vremenskih nezgodah, letos nazadovali. Bogu, ki očitno blagoslovlja naše delo, in požrtvovalnim poverjenikom gre hvala, da se le-ta bojažen ni izpolnila.

75.227 Mohorjanov deli se tako-le po posameznih škofijah:

1. Goriška	7.713, t. j. 469	več kakor lani.
2. Krška	5.813, „ 251	„ „ „
3. Lavantinska	24.409, „ 433	„ „ „
4. Ljubljanska	30.445, „ 1379	„ „ „
5. Trž.-Koper.	3.765, „ 342	„ „ „
6. Sekovska	486, „ 56	„ „ „
7. Somboteljska	313, „ 1	„ „ „
8. Zagrebška	574, „ 31	„ „ „
9. Senjska	197, „ 4	„ „ „
10. Poreška	111, „ 1	„ „ „
11. Videmska	209, „ 43	„ „ „
12. Razni kraji	364, „ 55	„ „ „
13. Amerikanci	632, „ 77	„ „ „
14. Afrika in Azija	196, „ 11	manj „ „

Povsod smo torej napredovali, samo Afrikancev je odpadlo 11. Najbolj moramo občudovati velikanski napredek ljubljanske škofije, kjer je število kljub hudemu potresu narastlo kar za 1379, t. j. na 30.445. Samo ljubljanska škofija šteje sedaj več udov, kakor pred nekaterimi leti cela družba. Za ljubljansko sta lepo napredovale goriška (za 469),

lavantinska (433) tržaško-koperska (za 342), pa tudi Korošci nismo daleč zaostali ter napredovali za 251 udov. Po drugih škofijah je napredek sicer manjši, a ravno tako časten.

Veselimo se lepega napredka, pa prosimo ravno te dni Boga, naj na priprošnje sv. Mohorja in Fortunata blagoslovi našo uzorno družbo, skrbno duševno mater Slovencev, da vedno ostane na visoki stopinji ter lepo napreduje tudi v bodoče!

Razgled po svetu.

Avstrija. — Njegovo Veličanstvo, ki biva v Islu, je sprejelo v avdienco nemškega kancelarja kneza Hohenlohe. — Cesar povrne obisk rumunskemu kralju Karolu v Bukareštu. — Dne 31. avgusta prispé v Galicijo k velikim orožnim vajam, kjer ostane do 16. septembra. Tega dne se povrne na Dunaj, od kjer odpotuje k zaključnim orožnim vajam 3. in 13. kora na Hrvaško. — Uradno se razgláša, da pride na Dunaj 27. avgusta ruski car. — Dunajsko namestništvo je razpustilo social-demokratsko društvo „Zukunft“ radi prestopka pravil. — Nemško-liberalni poslanec Tausche je hotel v nedeljo poročati svojim volilcem na shodu v Hebu, ali volilci ga niso hoteli poslušati. Ni mogel priti niti do bosedne. Volilci so upili, da ga ne marajo poslušati in da bodo volili Schönererja. Tausche je moral zapustiti dvorano ne da je poročal. — Trentinsko italijansko politično društvo je imelo občni zbor, pri katerem se je odločilo, da se nadaljuje zdržanje poslancev od udeleževanja sej deželnega zbora v Inomostu, ker so ostala brezuspešna pogajanja z vlado. — V Krakovu je bil shod poljskih kirurgov. — Brnsko sodišče je priznalo kot glavno naslednico po pok. baronu Hirschu njegovo soprogo, ki podeduje 150 milijonov frankov. — Nadv. Otton je imenovan zapovednikom 10. konjiške brigade na Dunaju. — Knez Rudolf Lichtenstein je imenovan prvim višjim dvorjanom Njeg. Veličanstva na mesto pok. kneza Hohenloha. — Nemška liberalna stranka se preosnuje. V to svrhu sta se vršila dva shoda: eden v Pragi, drugi v Brnu. — Češki zgodovinar, prof. dr. Tomáš Masaryk, je imenovan rednim vseučiliščnim profesorjem na češkem vseučilišču v Pragi. — Na dunajskem vseučilišču je bil 3. t. m. prvi slučaj, da je neka gospodična položila strogi izpit iz medicine. Doktorsko diplomu je dosegla v Švici. — 3. t. m. je bil odkrit na bojišču pri Kralj. Gradcu spomenik onim junakom 8. strelskega bataljona, ki so padli pred 30. leti v vojni proti Nemcem. Od 700 mož prostega vojaštva in 17 častnikov je ostalo pri življenju le 200 mož in 4 častniki. — Cesar je privolil v to, da se postavi spomenik nadvojvodi Albrehtu na Dunaju v spomin petdesetletnega vladanja. — Število odvetnikov v Avstriji je znašalo koncem 1895. l. 3758. Na Dunaju jih je 856, v Pragi 276, Lvovu 123, Brnu 90, Krakovu 83, Trstu 73, Gradcu 74 itd. V 270 sodnih okrajih ni bilo odvetnika, ker tičijo največ le v velikih mestih. — „Neues Wiener Journal“ javlja, da dobi naša vojska zopet nove puške, ki bodo „najlažje na svetu“. Že za prihodnje leto namerujejo pričeti oboroževati s temi puškami. Za oborožanje cele vojske se potrebuje majhna svotica 80 do 100 milijonov goldinarjev. Nabrusite nohte, davkoplačevalci! — V Gradcu je pričela 6. t. m. sodnijska razprava proti vodji graških antisemitov Feichtingerju in njegovim trem tovarišem radi raznih goljufij. Feichtinger je bil obsojen na mesec tovariša na osem dnevov. — Dolenjeavstrijski deželni zbor je vsprejel novi volilni red, na kar je bil zaključen. Pri razpravi je predlagal poslanec Gregorič, da se židom ne dovoli volilne pravice ter je žide sploh hudo napadal.

Ogerska. — Ljudska stranka dobiva pristašev tudi mej Srbi in Slovaki; pri nekem shodu so naglašali Srbi, da bodo podpirali stranko proti liberalcem. — Državni tajnik Zeleski je šel nadzorovat madjarsko solo v Gyetvo, da se prepriča o napredku

madjarizacije. Prišedši v mesto, je je moral zapustiti kmalu s spremstvom vred, ker so ga napadli s kamni tamošnji prebivalci, Slovaki in Rumuni. Posrečilo se mu je, da se je umaknil nepoškodovan. Njegovi spremljevalci so bili ranjeni. — Madjarsko duhovništvo se poteguje za madjarsko bogoslužje v cerkvi. Odposlanstvo duhovnikov se je predstavilo ministru Banffy-ju in knezu-Primasu, prošé za podporo v tem pogledu. Katoličani grozé, ako se jim to ne dovoli, da ustanove novo cerkev, v kateri bo madjarščina kot bogoslužni jezik. Ker poznamo madjarsko odločnost, skoraj ne bi dvomili, da dosežejo eno ali drugo. — Dunajski nemški liberalci so obiskali razstavo. Madjarji so jih sprejeli najgostoljubneje ter se z njimi bratili. — Razstavo so obiskali dijaki iz Bosne, ki so potovali na deželne stroške. — Na razstavi je zgorel do tal paviljon za sladčice. — V Nagy Mihaelu so umorili poslanca Sz t a r y a, ki je živel v nesporazumu z občinarji. — Madjarska vlada nameruje plačati duhovnike iz državne blagajne, in to le onim, ki se bodo odlikovali v madjarizaciji. — V vasi U d v a r je neki posestnik ustrelil svoje štiri sinove, hčer, in potem še samega sebe.

Ostale države. — Kakó je ukrotil nemški cesar socijalne demokrate na Nemškem, so nam priča njih zastopniki v državnem zboru berolinskem. Ko se je zaključevalo letošnje zasedanje, so odšli vsi socijalni demokrate razun jednega iz zbornice, da jim le ne bo potrebno ustati, ko predsednik zakliče cesarju „hoch“. In ta jeden, ki je ostal v dvorani, je pri tem klicu mirno obsedel. — V A l i k a n t i j u na Španskem so uprizorili velikansko demonstracijo proti novemu užitninskemu davku ter so konečno užgali mestno hišo, ki je pogorela do tal. Ker so hoteli orožniki razporediti izgrednike, unel se je krvav boj, pri katerem je bilo ubitih in ranjenih več oseb. Vlada je razglasila obsedno stanje. — V C a r i g r a d u so obesili veliko Armencev, ki so sodelovali v zadnji ustaji. Radi tega je nastala velikanska razburjenost. Po mestu so bili nalepljeni lepaki, ki so rotili Armence k upor in naglašali, da se ne smejo ustrašiti vladne krvoločnosti, kajti isto so občutili tudi Bolgarji, in vendar so dosegli neodvisnost. — Iz N e w - Y o r k a poročajo, da je predsednik ekvatorske ljudovlade zmagal popolnoma ustaše, ki so se bili uprli sedanji vladi. — Na B o l g a r s k e m, pri zgradbi železnice Sredce-Roman službojoči italijanski in drugi delavci, so se poprijeli s tamošnjimi orožniki; bil je ubit jeden orožnik. Sploh so oživali zopet ustaši, ki se bore proti Turkom. — Na F r a n c o s k e m dobé 2.800.000 frankov na davku za dvokolesa. l. 1896. — Napovedali so vojno po vsej Franciji „tulcem“ (cilindrom) in širokim rokavom ženskih oblek. — V M e t z u pri Strassburgu je nastal požar v orožarni D e v a n t - l e s - p o n t s, ter se je užgala zaloga smodnika in dinamita, da je uzročilo razpok, ki se je slišal daleč okrog. Usmrčenih in ranjenih je več oseb. — V K i n i je tudi ustaja. Tako poročajo iz Shangaja. Ustaši morijo kristijane, oziroma vse one, ki so prestopili h krščanstvu. Umorili so tudi nekateri misijonarje in uničili njih zavetišča. — Kakor se vidi, kuha po vsem svetu: na Kreti, v Macedoniji, v Kubi, v Kini, v Afriki, Španiji itd. — V I t a l i j i je nastopila prošli teden ministerska kriza, ki je že končala. Odstopil je namreč vojni minister R i c c o t t i in je vsled tega odstopilo tudi ostalo ministerstvo. Kralj je poveril sestavo novega ministerstva zopet markizu R u d i n i j u. Sestava se je posrečila in kriza je končala. Novo ministerstvo se predstavi zbornici danes. — B a l d i s e r a se je povrnil v Rim iz Afrike. — B a r a t i e r i je v Arcu na Tirolskem pri svojih sorodnikih. — V e z u v je pričel zopet bruhati lavo. — V F r a n c i j i je neki Francois dvakrat ustrelil na predsednika Faurea, a k sreči ga ni zadel. Atentat se je zgodil v Long-Champsu o priliki obletnice zavezjetja Bastilje in v času, ko se je vozil predsednik nadzorovat posadko. Atentatorja so ulovili. Ljudstvo ga je hotelo „linčati“. Sedaj se trdi, da je ustrelil dvakrat v zrak prašne fiške, da

opozori na svojo osebo. Na povratku v Pariz je bil predsednik navdušeno pozdravljan. — 12. t. m. je bil v Parizu shod tamošnjih živčih Čehov, Hrvatov, Srbov in Rumunov pod predsedništvom bivšega ministra zunanjih poslov de Florensa. Udeležba je bila številna; došlo je tudi mnogo francoskih državljanov in politikov vseh strank. Shod je vsprejel soglasno resolucijo proti zatiranju Slovanov in ostalih Nemadjarjev na Ogerškem. — Iz B e r o l i n a poročajo, da se je vendar posrečilo prof. B e h r i n g u sestaviti cepivo proti tuberkulozi (jetiki). — N e m č i j a je naznanila Franciji, da se udeleži uradno svetovne razstave l. 1900. v Parizu. — Pri zadnjem dvorskem plesu v Belgradu je nekdo ukradel kralju Aleksandru pisma, katera mu je pisal njegov oče razkralj Milan. — V B e l g i j i je bilo izvoljeno v bruseljsko zbornico 105 katoličanov, 18 liberalcev in 29 socijalistov. — Kineški podkralj Li-Hung-Ciang obiskuje vse evropske dvore. Ta teden je v Parizu. — Na Kreti je še vedno ustaja. Mohamedanci plenijo kristijanske vasi. Doslej je poginilo tam do 60.000 oseb. Kretska narodna skupščina se je zbrala, da se posvetuje o položaju. — V T o k i j u je poginilo vsled morskega vala, kateri je uzročil potres, 27.000 ljudij, 28.000 pa težko ranjenih. — Iz Kube poročajo o zmagi Špancev proti ustašem, katerih najboljši vodja je poginil. — Amerikanski demokrate so proglasili kandidatom za predsedništvo odvetnika B r y a n a. — O koleri v Egiptu poročajo, da se še vedno širi. Dnevoma umira več 500 oseb.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — Lepo misel je sprožil „Obzor“ prošli mesec v nekem članku, da bi si ustanovili Hrvatje prosvetno društvo, kakor ga imajo že Italijani v „Legi Nazionalé“, Nemci v „Schulvereinu“, Čehi v „Ustredni Matici“ in mi Slovenci in isterski Hrvatje v družbi „sv. Cirila in Metoda“. To misel podpira zaderski „Narodni List“ in splitsko „Jedinstvo“, a podpiramo in zagovarjamo jo tudi mi, kajti spoznavamo veliko potrebo takega društva, ker tujščina se je preveč ugnjezdila posebno v Slavoniji, velika in hitra pomoč pa je potrebna v Medmurju, kjer so prepuščeni tamošnji Hrvatje na milost in nemilost Madjarjev. Tako društvo pa bi moralo biti ustanovljeno s pomočjo vseh strank na Hrvaškem in sama uradna Hrvaška bi morala biti pomočnica. Kot brezpolitično in le prosvetno društvo bi moralo dobivati tudi deželno podporo, a svojo pomoč mu ne bi smel odrekati niti jeden rojen Hrvat. Le tedaj, ako bi bili Hrvatje zagotovljeni na znotraj, da jim ne preti nevarnost od navideznih sosednih prijateljev, bi se potrebovalo njih pomoč tudi zunaj nje meje — za Medmurce in istersko rajo namreč. Bog daj, da bi se to doseglo, ker je prepotrebno tako društvo. Ako nočejo že imeti za uzor v tem pogledu brate Čeha — naj jim pa bodo vsaj Nemci in Italijani! — Veliki čudež se je zgodil v Zagrebu predprošli teden — zaplenjene so bile namreč uradne „Narodne Novine“, ker so ponatisnile neki odstavek iz zaplenjenega „Obzora“, — za kar pa ni znalo uredništvo. Ali bodo tudi one radi tega obsojene, kakor so bili opozicijski časopisi v enakih slučajih, je seveda uprašanje. — Pri občinski volitvi v Oriovcu v Slavoniji so zmagali opozicionalec madjarone. — Nasprotno temu, kar se godi v Dalmaciji, kje prepoveduje škof blagoslovljenje hrvaške trobojnice — blagoslovi vladika Strossmayer osebno hrvaški prapor pevskega društva „Davor“ v Brodu. Slavnost bo 15. in 16. prih. m. Kar dovoljuje in osebno izvršuje vladika Strossmayer to bi morali uvaževati tudi drugi katoliški škofi na slovanskem jugu. — Z ozirom na razpor med opozicijama na Hrvaškem, posebno v taborju stranke prava, je napisala tržaška „Edinost“ odkrito besedo gospodom v Zagrebu, v kateri graja neslogo in način polemike med „čistim“ in „nečistim“ taborjem stranke prava. Ta podpisujemo tudi mi, ker nas v resnici žali tako prepiranje, ki ne prinese sadu narodu, marveč še bolj neti ogenj mržnje in nesloge.

Proti koncu je pisala „Edinost“: „Kaj hočete s tako polemiko, ki je dostojna le revolverskega časopisja?! Takim skandaloznim načinom polemike dokazujemo Slovani le to jedno, da nismo ničesar pozabili in da se nismo ničesar naučili iz svoje lastne zgodovine, iz one zgodovine, ki nam pripoveduje o onih nekdanjih naših zemljah, na kojih ni danes nam ničesar več lastnega nego — grobovi. A te grobove je izkopala naša zgodovinska in tradicionalna nesloga. Mar nam ni minolost izkopala dovolj grobov, mar ne bi bil čas, da odložimo tisto nesrečno smrtonosno lopato? Razumemo, da je bilo in da ostane tako, da niso vsi ljudje jedne misli, ali razprava naša bodi mirna, dostojna, stvarna in naj ne prekorači nikdar okvirja ukupne narodne koristi. Polemika z „lopovi“ (tako namreč so počastili „čisti“ „nečiste“) pa krši to okvirje na vseh straneh. Nasprotja v opoziciji hrvaški so se že tako poostrila, da je ostalo slovanstvo postavljeno pred alternativo: ali grajati ali pa prezirati popolnoma. Prezirati pa nočemo, ker so nam bratje tam onkraj Sotle. Poskusimo torej z grajo!“

Dalmacija. — Kam pelje nesloga med hrv. strankama v Dalmaciji, nam kaže izid volitev v tretjem razredu na slavnem otoku Visu. Pred tremi leti složni Hrvatje so zmagali v tem razredu avtonomaše. Letos razdvojeni Hrvatje so podlegli, a so zmagali avtonomaši. Ne palice, nego še kaj hujšega so vredni! — Splitskemu „Jedinstvu“ je baje prepovedan uhođ v dežele krone svetega Štefana. — Pred splitskim sodiščem se vrši zanimiva razprava proti trem osebama, dvema dijakoma in enemu lekarniskemu vajencu, ki so zatoženi razžaljenja Njeg. Veličanstva, ker so baje zamazali lansko leto cesarjeve podobe, ki so visele v šolskih dvoranah, o čemur smo mi poročali. Preiskava se je vlekla dolgo časa in slednjič se je prišlo na sled zločincem posredovanjem spovednice (? ! ?). Razprava je bila zanimiva in se je vršila pri zaprtih vratih. Po zaslišanju veliko prič je bila razglašena razsodba v 12. t. m.; vsi trije zagovorniki so se odpovedali zadnji besedi, utemeljuje to s tem, da se ni dognalo, da so storili zatoženci ono, za kar so poklicani na odgovornost. Obsojena sta bila dva na 5, oziroma 9 mesecev. — V občini Tiesno je razpisana služba zdravnika z letno plačo 1500 gld. in pravico do popotnih stroškov. — Občinske volitve v Zadru se bližajo. Hrvaška stranka je reklamovala pravico 433 izpuščenim volilcem; od teh je mestni volilni odbor priznal 171, a 272 odbil. Hrvaška stranka je uložila utok na namestništvo radi ostalih 262 volilcev.

Češka. — Dozdevalo se je, da bo konec razporu o praških uličnih napisih, kajti vse oblasti so priznale, da ima pravico občina postaviti samočeške napise. No sedaj se ne marajo udati Nemci, kajti oni so postavili na svoje hiše nemške napise in na trgovskih napisnih tablah ter v pismih in računih rabijo samo nemška iz češčine prestavljena imena ulic ukladu temu, da je sklenil mestni svet praški, da se ne smejo prevajati imena ulic. Radi tega je zopet sklenil mestni svet, da morajo odstraniti Nemci vse take napise in prodajalnice table. Nemci so se pritožili proti temu sklepu in tako poteče zopet mnogo časa, da se reč konečno reši. Ako se reši za Nemce ugodno, tedaj imajo pravico Slovenci v Celju, Trstu, Mariboru in drugod, kjer so v manjšini, da napravijo slovenske napise na lastne stroške ter enake napise. — V Pragi in okolici je bilo 1895. l. 23 sokolskih društev, namreč v Pragi 6, v predmestjih 4, v najbližji okolici 13. Skupaj so imela 6106 članov, mej njimi 1860 telovadcev in 140 predtelovadcev. Vsa društva skupno so imela tega leta 190.948 gld. premoženja. Knjižnica vseh društev šteje 8975 zvezkov. Vsaki novi član stori obljubo s podajanjem starosti roke, da se bo ravnal po društvenih pravilih in izvrševal članske dolžnosti.

Galijska. — Predprošli teden je bil v Lvovu galijski katoliški shod, pri katerem se je sprejelo veliko resolucij, ki so slične onim drugih enakih shodov. Sklenili so tudi, da se stori vse potrebno, naj bi se zavarovali

pri bolniških blagajnah tudi kmetijski posli in da se ustanovi katoliški rusinski ter katoliški delavski list.

Moravska. — Češka ljudska stranka je sklenila s Staročehi dogovor glede na volitve in deželni zbor. Čehi nastopijo v opozicijo proti vladi kot jeden mož.

Srbski cerkveni zaklad na Ogerskem v nevarnosti! — Novosadski „Zastavi“ poročajo, da se govori v Budimpešti, kako odvzame država (madjarska vlada) kot višji nadzornik upravo narodnih srbskih cerkvenih zakladov iz rok patrijarha Brankovića, oziroma njegovih uradnikov. Ta čin baje utemeljuje s tem, da se s temi zakladi v samoupravi ne postopa pravoveljavno in postavnopravilno, ker se je zvedelo pri neki sodiščni razpravi, da so iz blagajniškega dnevnika iztrgane stranice ter da so mnoge občine plačale stroške za zborovanje cerkvenega shoda in to so dokazale, a ti dohodki da niso nikjer uknjiženi. — Nam se ne dozdeva neverjetna ta vest in to tem več ne, ker so Madjarji navihani tički, ki so se že koristili s premoženjem slovaške „Mafice“ in z drugimi zakladi, koje so konfiskovali. Če se to zgodi, to bode plačilo ogersko-hrvaškimi Srbom za njihovo podporo v prid madjarske državne misli!

Bosna - Hercegovina. — Mostarski „Glas Hercegovca“ je izšel v povečani obliki in lično tiskan pod novim uredništvom g. Nedeljka Radičića ter bistveno spremenjenim programom. Bivši urednik Miličević, ki je odstopil list in tiskarno Radičiću, je pa priobčil po časopisih izjavo, da je prevarjen v lastništvu in da naj se pošilja le njemu zaostala naročnina. — „Bošnjak“ poroča, da kmalu obišče Bosno-Hercegovino zopet nekoliko odličnih gostov, katere pripravlja k temu uredništvo francoskega časopisa „Le tour de Monde“ (Okoli sveta). — Na učiteljski šoli v Sarajevu je bilo 100 učiteljskih in 37 provosl. in 40 katoličanov. — Na sarajevskem gimnaziju je bilo vpisano 407 dijakov; od teh je bilo 49 moham., 200 pravosl., 118 katoličanov, 37 židov ter 3 inovercev. Od teh je dobilo 56 popravek, 27 drugi in 41 tretji red, kar pomeni zelo slab napredek! — „Posavska Hrvatska“ javlja, da v Kreševu v Bosni širijo madjarščino in razobešajo madjarske zastave. Kaj imajo opraviti v Bosni madjarske zastave?

Srbija. — Obisk kneza Nikolaja v Belgradu ni brez političnega pomena. Njegov odgovor na kraljevo zdravico tolmačijo kot odgovor na razlaganja avstro-ogerskega zunanjega ministra Goluchovskega, katera je imel v delegacijah v kolikor so se dostajala Srbije. Temu se daja tem večja važnost, ker odgovor ni bil nepripravljen, kajti knez ga je čital, kar pomeni, da so bile besede prej vsestransko premišljene in pretehtane ne samo na srbskem dvornu, nego tudi v Moskvi, kjer se je knez mudil in od kjer je prispel naravnost v Belgrad. Posledice tega obiska pokaže bodočnost. — Radi nevarnostnih odnosajev v nekaterih krajih Srbije, kjer je prebivalstvo zaščičevalo, razbojnike in jim dajalo zavetišče, ter na podlagi v skupščini glasovanega zakona, srbska vlada uniči sedem vasij in prebivalce, 15.000 na številu, preseli v druge kraje, da tako stori konec razbojniškemu gnezdju, ki ni delalo časti srbski državi. Ali se ji posreči uničiti s tem tudi zarod razbojnikov, je seveda še vedno vprašanje časa. — Srbskim poslanikom v Petrogradu je imenovan Milutin Garašanin. — Ministerski predsednik Novaković je odlikovan od ruskega carja II. redom belega orla prve stopnje. Temu odlikovanju dajejo politično znamenovanje.

Črnagora. — Knez Nikola je srečno dospel na Cetinje, kjer ga je vsprejelo prebivalstvo na slavnosten način. — V kratkem odpotuje knez v Carigrad, da obišče Sultana. Iz Carigrada pa odpotuje v Sredec. Tam se snide s knezom Ferdinandom in srbskim kraljem Aleksandrom. —

Bolgarija. — Dunajski časopisi poročajo, da je Dragan Cankov razposlal mejsomisljenike okrožnico, v kateri jih roti k dedelovanju, da se ustanovi novi časopis slovanski, ki bi zagovarjal koristi balkanskih

Slovanov in delal v dosego bolgarskega kraljstva. — Vladno glasilo „Novine“ pišejo, da zveza balkanskih državic je posledica poslednjih shodov balkanskih vladarjev. Glavni smoter zveze je miroljubno očuvanje sedanjih mej in skupne koristi. Zveza stoji pod ruskim pokroviteljstvom in radi tega ni dvoma, da bi temu ugovarjala Turčija. — Ruski odposlanec je predložil bolgarski vladi imenik onih bolgarskih častnikov, ki so ubežali v Rusijo v prevratu l. 1885., ko so odstavili kneza Battenberga, kateri bi se imeli zopet vsprejeti v državno službo bolgarsko, na kar se je zavezal knez Ferdinand. Bolgarska vlada se ni odgovorila na to in je v neugodnem položaju, kajti to bi škodovalo ugledu bolgarske vojske, ako bi bili zopet vsprejeti v njeno zvezo oni častniki, ki so se ogrešili ob vojaško disciplino. Kako se izveče vlada iz tega položaja, sporočimo svojčas. — Ruski časopisi „S. P. Vedomosti“ in „Grazdanin“ pišejo zelo neugodno o knezu Ferdinandu ter mu predbacujejo hinavstvo. Za svojega bivanja pri kronskim slavnostim da se je posluževal hinavskega verskega pretvarjanja. Pri vsakem pozdravu se je le križal, dal je služiti svete maše in zahajal vsak čas v cerkev ter kadil pravoslavni cerkvi. V priznanju bolgarskim knezom od strani Rusije, da je storjen diplomatski pogrešek itd. — Kakor se vidi, knezu ne cvetlo rože v močni Rusiji! — Podnačelnik v ministerstvu notranjih poslov Penčev in bivši predsednik slivenski, Turčev, sta obsojena na štiriletno ječo in v denarno odškodnino, ker sta po krivici ovadila dra. Začeva in polkovnika Kiševa zarote proti knezu Ferdinandu in Stambulovu v času, ko se je izvršil atentat na ministra Belčeva. Začev in Kišev sta bila radi tega jedno leto v zaporu.

Rusija. — Brzjavljajo iz Petrograda, da so tam zasledili tri tajne tiskarne, v katerih so se tiskali razglasi, katere so širili pri zadnjem delavskem štrajku. Redarstvo je zaprlo nad petdeset oseb. — Angleški časopis „Standard“ piše, da se nijednega vladarja niso dočakali srčneje, nego so to storili prebivalci Petrograda pri povratku ruske carske dvojice od kronskih slavnostij iz Moskve. Vsi sloji prebivalstva so tekmovali za čim srčneji sprejem. Nikdo ne sme dvomiti o udanosti in ljubezni prebivalstva do cesarja. — Odposlanstvo ruskega rdečega križa, ki biva v Abesiniji in zdravi ranjence Menelikove vojske, je potrebovalo dva meseca za potovanje iz Petrograda do središča Abesinije, Harar. Ker niso dovolili Italijani, da bi se odposlanstvo izkrcalo v njihovi luki, se je izkrcalo v Džibuti, v francoski naselbini, kjer je bilo sprejeto najljubeznije in se je poskrbelo, da je moglo priti do Harara, kjer so ga dočakali podkralj in vse oblasti ter neštevilna množica ljudij z vojaki vred. Ruski zdravniki imajo obilo posla, kajti ranjencev je na tisoče, ki prihajajo trumoma. Iz Harara je slo odposlanstvo v Entoto, v Menelikov sedež, kjer je tudi obilica ranjencev.

Raznoterosti.

*** Prva učiteljica telovadbe v Avstriji.** — Prošli mesec je v Gradcu pred posebno komisijo položila izpit iz telovadbe učiteljica na tržaškem liceju Lidija Cossutta (Košuta). Pridobila si je s tem izpitom vsposobljenje za poučevanje v telovadbi na viših dekliških šolah in učiteljicah za ženske. Doslej ni bilo v Avstriji še nobene izprašane učiteljice za telovadbo.

*** Proti kadenju.** — Iz Novega Yorka javljajo: Nekatera vseučilišča v Ameriki so pričela pravo vojno proti kadenju. Ta in oni senat se je izjavil, da kadenje (pušenje) ni le zdravju škodljivo, ampak ovira celó razvoj duha. Senat vseučilišča v Bostonu ne dovoljuje pušiti v vseučiliščni zgradbi, kdor puši tega se takoj izključi. Wesleyansko vseučilišče v državi Ohio pa zabranjuje brezpogojno pušenje. — Kaj bi rekli naši vseučiliščniki, ako bi jim kdo hotel braniti pušenje?

*** Samomorilčeva reklama.** — Trgovec Schwarz v Kiš-Vardi na Ogerskem se je usmrtil. Predno je zapustil to solzno dolino,

je dal nabiti velike lopake, na katerih se je bralo: Slavno občinstvo! Da se iznebim svoje žene, moram zapustiti ta svet. Prosim tudi nadalje svojo blagonaklonjenost, kajti poskrbel sem, da se bode v moji trgovini tudi po moji smrti dobivalo najboljše in najcenejše blago.

*** Zanesljiva poltelja.** — V Rio de Janeiru je prošli teden pred poslopjem nekega kluba, v katerem so se shajali prvi bogataši mesta, razpočila dinamitna bomba, katera je naredila veliko škodo in prouzročila nepopisno zmešnjavo. Tolpa oboroženih ljudi je to zmešnjavo porabila, da je naskočila v klub zbrane bogataše ter je po krvavem boju, v katerem je bilo več oseb ubitih, oplenila za ogromno svoto. Preiskava je dognala, da so napadalci postopali dogovorno s policijo.

*** Ministrov dojenec.** — Neki francoski minister ima pet mesecev starega sina. Minister ga ima jako rad in je nanj jako ponosen. Ukazal je dojnici, naj ga prinese včasih v njegovo pisarno. Če ima minister vsprejeti politične osebe, mora dojnica z otrokom v predsobo, kjer ljudje čakajo na avdienco. Nekateri ljudje so začeli zabavljati, ko je otrok kričal, in poročevalci časopisa „Jour“ je spisal jako zbadljivo notico o tej stvari. To je ministra tako razžalilo, da je drugi dan ukazal iz sobe vreči dotičnega dopisnika. Posledica temu je, da „Jour“ sedaj slednji dan prinese članek o ministru, njegovi dojnici in dojencu in se prav pošteno norčuje. Tudi drugi listi so se začeli zanimati in potegovati se za razžaljenega dopisnika. Stvar je postala velika politična zadeva. Društvo časnikarjev je že naprosilo nekega poslanca, da v zbornici interpeluje.

*** Električne železnice v Evropi.** — Poslednje leto so se železniške proge na elektriko po raznih evropskih državah sicer prilično razširile, vendar pa je razmerno še zelo malo takih prog. Največ jih ima Nemčija, namreč 406 km. Francija 132, Angleška 94, Avstro-Ogerska 71, Švica 46, Italija 40, Španjska 29, Belgija 25, Irska 13, Rusija 10, Srbija 10, Svedija in Norveška 15, Bosna 6, Romunska 6, Nizozemska in Portugalska vsaka po 3 km.

*** Demokratično mesto.** — Neki inženir prosil je v mestu Aberdeen na Škotskem službe kakor nadziratelj mestnega vodovoda. Da bi svojo prošnjo kolikor možno podprl, odpravil se je osebno v Aberdeen. Poizvedoval je, koji so najuplivišči mestni svetovalci. Rekli so mu: svetovalci Bisset, Majtland in Grey. Mladi inženir si je torej najel voz ter se popeljal k svetovalcu Bissetu. Le-ta je bil kovač in inženir je naletel baš v trenutku, ko je gospod svetovalec lastnoročno podkopal konja. Inženir je obstal kakor okamenel in ukazal vozniku, da ga popelje k Majtlandu. Le-ta pa je imel nekako pisarno, v koji se je dobival denar na posodo, sevé proti zastavi. Inženir je bil z nova iznenadjen. Ukazal je vozniku: „Popeljite me torej k svetovalcu gosp. Grey!“ Kočijaž se je nasmehnil in rekel: „Tega ne bode treba, kajti svetovalec Grey — sem jaz!“ — Pravijo, da je dotični inženir pobral svoja kopita.

*** Dvanajst zapovedij sotrudnikom časopisov.** — 1. Napišite veliko mislij v malo besedah. 2. Ne pišite dolgih člankov. 3. Pilitite obliko in jezik. 4. Neuporablajte nepotrebnih tujk. 5. Kar napišete, bodi zanimljivo v slogu in v zanosnem jeziku. 6. Z glavo naj govori tudi srcé. 7. Držite se le stvari, osebnosti pustite na stran. 8. Bojte se samo Boga. 9. Neuporablajte svoje glasilo za samočastne namene. 10. Izdelajte vse popolno in točno za čast svoje stroke in za narod. 11. Pretehtajte pomen besede prej nego jo napišete. 12. Pisite le na eno plat papirja, druga bodi prazna. — Priporočamo sotrudnikom v posnemanje!

*** Orjaški sod.** V Fresnu, Kalifornija, dogotovili so nedavno ogromen sod, ki je največi sod na svetu. Temu orjaku nasproti je svetovnoznani heidelberski sod prvi pritlikovec, kajti novi orjak drži 3560 hektolitrov, v tem ko drži heidelberski sod le 1890 hektov. — Ko so bili imeli les za ta

sod, morali so ga sušiti dve leti. S tem lesovjem mogla bi se naložiti baš dva železniška tovorna vlaka. Sôd je 30 čevljev visok; dno meri v premerju 26 čevljev. Treba bode 30 vagonov vina, da se ga napolni. — Kaj prav za prav namerujejo s tem orjaškim sodom, o tem molči kronika.

*** Račun iz milenijske razstave.** Svoječasno smo že opomnili, kakó brezobrazno gulijo v re-tavracijah madjarske milenijske razstave kože onim nesrečnikom, ki so kaj užili v jedni ali drugi teh špekulacijskih — spelunk. Te dni je objavil list „Deutsches Volksblatt“ tak zasoljen „milenijski“ račun. Evo ga: **G o s t:** „Natakár, plačati. Imel sem jedno pečeno rebre s krompirjem“. **N a t a k a r:** 3 gld. 50 nč. **G o s t:** „Dva kozarca piva“. **N a t.:** 7 gld. 80 nč. **G o s t:** „Komadič kruha“. **N a t.:** 9 gld. 60 nč. **G o s t:** „Jedno bodkalo za zobe trebili“. **N a t.:** — Je ravno deset gld.

*** Kartači v zverinjaku.** V Oseku na Hrvaškem se mudi menažerija Kopecky, katere poglavitna prevlačna moč so produkcije lastnikove hčere z nekaterimi levi in drugimi zverinami. Za 12. t. m. se je napovedala izredna predstava, katere glavna točka je bila: kartanje v zverinjaku Gospodična Kopecka se je z dvema oseškimi stavcema Opatrilom in Tracikiewiczem usedla sredi zverinjaka in začela z njima kartati. Zverine so se zbrale okoli kartačev in začudene „kibicirale“. Prav ko je pogumni Opatril napovedal „kontra“, se je velika levinja zapodila na kartače. Skočila je čez krotiteljico gospč. Kopecko naravnost proti Tracikiewiczu. Ta se je hitro umaknil v stran in levinja je mesto po njegovi glavi udarila na mizo, potem pa se lotila Tracikiewiczve noge. Krotiteljica je takoj priskočila in z neusmiljenimi udarci pognala levinjo v kot, potem pa s hrabrima stavcema zapustila zverinjak. Čim je levinja skočila na kartače, zavlada je mej mnogoštevilnim ljudstvom silni strah. Nastal je nepopisen krik in vik in vse je drvelo iz menažerije. Na sprehajališču je bilo jako mnogo ljudij. Ko so ti zagledali iz menežarije bežeče ljudstvo, so mislili, da je katera zverj uskočila iz zverinjaka in so kričaje bežali v gorenje mesto. Deset minut po zgoraj popisanem prizoru je gospč. Kopecky uovič ustopila v zverinjak in stavec Traciewicz je bil toli drzen, da je tudi to pot prišel z njo. Levinja ga je prezirala, kakor da mu je na ta način hotela izraziti svoje zaničevanje.

*** Življenje je samo trpljenje** pravi neki ameriški list in utemeljuje to tako-le: V otroški dobi bole človeka zobje, v mladeniški dobi srce, v možki dobi želodoc, na starost pa ga trpinči strah pred smrtjo, kateri strah je toli hujši, ker ni dvoma, da se po smrti oglasijo pravdoznanci, ugovarjaje oporoki in vtaknejo večji del imetja v svoje žepe.

*** Zmaga demokracije.** — V mestu Szoboszló na Ogerskem je bil nedavno izvoljen mestnim svetovalcem postrešek mestne hranilnice. — Nedavno bila sta v Orosházi in Mohaču izvoljena mestnima svetovalcema jeden užigalec pouličnih svetilk in jeden ponočni čuvaj. To je vendar zmaga demokratske misli!

*** Posetnice.** Neki statistik je izračunal, da se v civilizovanih državah porabi na leto povprek 600 milijonov posetnic. Posetnica pa ni evropski izum. V daljni Aziji jo poznajo že mnogo stoletij. Korejci imajo posetnice, velike po štirjaški čevlji, na Sumatri pa imajo lesene posetnice. Kadar se loti kak odličen Sumatran obiskovanja, nosi poseben sluga za njim „posetnice“. V Dahomeju imajo odličnjaki tudi lesene posetnice, a kadar je obisku konec, vzame Dahomejec svojo posetnico zopet s seboj. Če kak Sumatran ali Dahomejec koga počove na boj, mu vrže posetnico ob glavo.

*** 100 milijonov — za izseljevanje Židov v Ameriko.** Iz Peterburga poročajo, da je vdova pok. Krêza barona Hirsša podarila 100 milijonov frankov v ta namen, da bi se podpiralo izseljevanje Židov v argentinsko republiko. — Zeló umestno bi bilo, da bi bila ta stvar v vspodbujajočem Židom, živčim v nekem mestu v Avstriji ter da bi

se s pripomočjo teh milijonov preselili daleč tje onkraj morja. Bog ne daj pa, da bi bili pri tem mislili — na Trst ali Gorico!

*** Previdnost je mati modrosti,** so si mislili občinski svetniki slavnega mesta Kapošvar, ko so sklenili, da je bivšemu županu Ignaciju Nemethu dati nagrade 3000 gld. „za zasluge“, od tega zneska pa pridržati svoto 1200 gld., „za pokritje škode, katero je bivši župan povzročil mestu z raznimi poneverenji, zaradi katerih se je na ovadbo občinskega sveta začela proti njemu kazenska preiskava.

*** Modra državna uprava.** Razni listi poročajo iz Srbije naslednjo, skoro neverjetno stvar: Tisti poštni uradnik, kateri je lani na belgrajskem kolodvoru poneveril 20.000 frankov, je sedaj davčni nadzornik. Neki davčni uradnik, kateri je lani poneveril 8000 frankov, je bil premeščen k drugemu uradu, a na boljše mesto. Državna uprava je to storila, „da bi moža laglje poravnala škodo, katero sta storila državni blagajnici!“

*** Nemška žejja.** Na Nemškem se popije vsako leto 676 milijonov litrov žganja, 322 milijonov litrov vina in 5455 milijonov litrov piva. Torej popije vsak posamičen Nемеc na leto 13½ litra žganja, 6½ litra vina in 108 litrov piva. Povprek zapije na leto vsak nemški državljan 30 gld., vse prebivalstvo pa okroglih 1500 milijonov goldinarjev.

*** Dar belgijskih gospã papežu.** Sv. Oče dobil je te dni od belgijskih gospã največjo preprogo v dar, kolikor jih je doslej videl svet. Ta ogromna preproga je 14 metrov dolga in baš toliko široka. Pokriva torej 196 štirjaških metrov. Vezanja so izdelale po danih načrtih in pod navodili učiteljic 14 do 15 let stare gojenke. Treba je bilo za vezanje 2.800.000 ubodov z iglami. — Sv. Oče je bil baje prijetno iznenaden na tem daru ter se je v lastnoročnem pismu zahvalil belgijskim gospem, izrazivši svoje priznanje belgijski obrtniji.

*** Drzovitost tatov v Ameriki.** Dne 12. t. m. stopili so v Chicagu štirje oboroženi lopovi v prodajalnico neke tovarne sladčic. V prodajalnici bilo je prisotnih več oseb. Roparji ukazali so prisotnim: „Roke kvisku“ in „tiho“. Svojemu povelju dali so potreben povdarek z napetimi revolverji, koje so namerili na prestrašene napadene. V tem, ko sta dva roparja nadzorovala prisotne, pristopila sta druga dva k denarničarju in, ni čuda, da se je udal groznji dveh revolverjev in odprl blagajno. V tem, ko je jeden teh poštnjakovičev imel drhtečega denarničarja na zrnu, pobral je drugi preko 2000 dolarjev iz blagajne. Predno so še od strahu otrpneli ljudje mogli zganiti, odnesli so drzni tolovaji svoj plen in peté. Kakó drzen je bil ta napad, razvidno je iz okolnosti, da se nahaja ulica Randolph street, kjer je omenjena tovarna, sredi mesta Chicago, da je v tej tovarni nameščenih nad 400 delavcev, ki imajo svoje delavnice tik prodajalnice in da se par korakov od tovarne oddaljena nahaja policijska stražnica!

*** Vtihotapljeno ponarejeno italijansko vino.** — Na Reki so dne 22. pr. m. zaplenili finančni organi 50 velikih sodov, napoljenih ponarejenim italijanskim vinom. V vsakem sodu je bilo 600—700 litrov te brozge. To „vino“ so hoteli brezvestni špekulantje vtihotapiti v novo pristanišče, kjer je vknjižena tvrdka, ki trguje z vinom. Dotična tvrdka bode své morala plačati poštno globo v denarju, poleg tega pa je še ob brozgo, koje je hotela prodajati za vino.

*** Časih tudi vztrajnost ne pomaga.** — Iz Lvova se javlja: Slikar Artur baron Karvin je bil sklenil končati svoje življenje in odločil se je za najprimitivnejši način usmrčenja, skočil je pri oknu drugega nadstropja na ulico. Njegov angel varuh pa ga tudi v tem hipu ni zapustil. Mladi slikar je padel na dve plebejski ženski, kateri sta bili močno poškodovani, dočim je ostal aristokratični samomorilec povsem nepoškodovan. A baronu Karvinu tudi visoki padec ni strelnil uma. Ne odneham, je rekel, zavil je v neko stransko ulico in skočil v ondotni vodnjak.

Tu je prevzel ulogo resitelja neki topničar in slikarja potegnili iz vode. A slikar baron se ni odnehal Komaj je bil sam, se je obesil na steber neke železne ograje. Slučajno v bližini stoječ redar ga je odrezal, a da naredi konec samomorilskim poskusom — je vztrajnega barona odgnal na policijo, ta pa ga je spravila v blaznico.

*** Menelik — velikodušen.** — Rimskemu listu „Il Popolo romano“ javljajo iz Berolina: Ruski polkovnik Leontijev brzojavlja iz Džibutija, da je Menelik v proslavljenje kronanja rus. carja stavil 50 ujetih Italijanov na svobodo.

*** Neprilike zaradi milenijske razstave.** Strašna reklama, koje je poskrbelo ravnateljstvo milenijske razstave po nalogu ogerske vlade po inozemskih listih, nakopala je vladi ne malih sitnostij. Evo, kar poročajo iz Budimpešte o tej stvari:

Marc Brown, rodom Oger, toda naturalizovan Amerikanec, bivajoči v Novem Yorku, bil je povodom milenijskih slavnostij kakor poročevalec Novo Yorskega lista „The World“ v Budimpešti. Pred jednim letom po priliki priporočil je avstro-ogerski glavni konzulat Browna ravnateljstvu razstave kakor najsposobnejšega moža, ki bi pisal v ameriške liste reklamo za razstavo. Vsled tega priporočila pooblastilo je ravnateljstvo konzulat, da poveri Brownu ta posel. Dovolilo je Brownu za vsaki večji članek, kojega priobči v kojem ameriškem listu v svrhu reklame za razstavo, 50 gld. odškodnine, za vsaki manjši članek pa 25 gld. No, vrlji Brown se je lotil posla prav po ameriško, to je: na debelo. Napisal in uvrstil je v razne ameriške liste nič manj nego 4000 takih člankov v reklamo za milenijsko razstavo: Za to orjaško delo zaračunal je — po pogodbi — malenkost 15 tisoč dolarjev. Konec meseca maja pripisal je ta račun ravnateljstvu, toda isto mu je odkazalo le 550 gld. Na vse nadaljne reklamacije in pritožbe ni dobil niti odgovora. Zato se je napolil Brown osebno v Budimpešto. Toda tam niso nič kaj prijazno vsprejeli tega nemilega gosta. Ravnatelj razstave, ministerski svetovalec Schmidt priznal je sicer, da je storil Brown razstavi velikih uslug (caspita!), dal mu je pa zajedno razumeti, da je ravnateljstvu zeló nadležen. Ker tudi pri vladi ni mogel opraviti ničesar, najel si je v Novem Yorku odvjetnika, kateri naj toži ravnateljstvo milenijske razstave in ogersko vlado, da plača dobro zasoljeno reklamo.

Narodno gospodarstvo.

Reja telet. Kakor se skrbi za tele, tak bode vol ali krava. Če se tele prezgodaj odstavi, se dobro ne razvije, če se pusti, da dolgo sesa, pride reja predraga. Pred šestim tednom ne odstavljaj teleta. Odvajaj ga počasi in mu dajaj sprva posneto mleko, kuhane lanene preče, pa dobro seno. Oves je tudi posebno dober za rejo telet.

Po travnikih tudi lahko zasajamo sadno ali gozdno drevje. S tem si izdatno povišamo dohodke. Ali saditi smemo le v posebnih slučajih. Priznati je sicer, da drevje manjša množina sena; toda po krajih, koder pomanjkuje sadja ali tudi lesa za kurjavo, in če je dotična zemlja sposobna za sadno drevje, je vendar umno tako ravnanje, ker sadje, katerega dobivamo, dobro povrača, kar manj sena nakašamo. Posebno bi priporočali, po obrežjih, ob travnikih, ali če čez travnik peljejo ceste, ob njih straneh zasajati primerno drevje. Prav slabi in revni travniki dajajo večje dohodke, če na nje zasadimo nekoliko dreves, katera obsekujemo nad glavo. Pod takim drevjem dobivamo še dovolj krme, in če sicer nimamo gozda, tudi potrebnih drv za domačo kurjavo.

„Kmet.“

Ko bode te kopali jame za drevesa, nikar ne kopljite pregloboko. Mnogi, kedar sadé drevesa, kopljejo prav globoke jame in denejo vanje dobre, rodovitne prsti. Kedar se drevesce vsadi, raste nekaj časa prav dobro, dokler se koreninice razprostirajo po rodovitni prsti, ko pridejo pa do mrčvice, drevesce najedenkrat zastane in se dostikrat posuši, kajti zemlja v globočini ni rodovitna. Kedar koplje jame, koplji bolj plitve, pa toliko bolj široke jame, najmanj 1 meter široke. Pri tacih jamah se koreninice ne bodo na globoko razraščale, ampak se bodo razprostirale bolj ob površji in dobile nekoliko rodovitnosti tudi potem, ko pridejo do neprekopane zemlje. Prav koristno pa je kopati jame po zimí, da se prst dovolj razzebe.

„Domolj.“

Glive na trtah. — Gliva na trtnem lesu, zlasti na deblu in na koreninah, kaže, da je steblo obnemoglo ali ostarelo. Pa tudi velika vlaga iz zraka, večdnevno deževje, ali prevlačna tla so mnogokrat uzrok, da se nenadoma pojavijo glive posebno na lubu. To so izprva mehki, mali izrastki, kateri se

malo po malem odebelé in povečajo in tedaj začnejo kvariti sok. Temu zlu se odpomore, če se gljive odstrane s trte s tem, da se postržejo s starega, hrupavega luba.

Če se pri tem odrgne tudi les, naj se rana zamaže z voskom, kakoršen se rabi za trte. Najnevarniše so gljive na koreninah, ker jemljejo steblo najboljše hranivo ter trto tako umoré, da ni niti na steblo niti na vejah poznati nobene škode. Te gljive treba odstraniti, korenine obrezati in pokriti z zemljo pa tla posuti z razdrobljenim apnom. Ob enem je skrbeti tudi za to, da se od dotičnega mesta, kjer se nahaja trta, odvede vsa površna voda, katera je neposredni vzrok vsem najnevarnejšim vrstam gljivic.

Za gnojitev travnikov v hribovitih ali brdovitih legah priporočamo za vsako njivo, to je 1015 štir. sežnjev sveta 150 kgr. mineralnega superfosfata in 80 kgr. žvepleno-kislega pepelika: — slednji ni prav neobhodno potreben. Tančicam, lahkim zemljam, ugaja lahko gnojitev pomladi, morda začetkom aprila, 50 kgr. kilenskega solnitarja na njivo. Tudi superfosfat in žvepleno-kisli pepelik naj se natrosata že zgodaj pomladi, morda že februarja meseca.

Za kratek čas.

Tudi brzojavka! — Iz Gmundna je došla v Gorico ta-le brzojavka:

3 tini nec poslamt.
Kdo razume ta jezik?!
(Imena rešilcev zunaj Gorice prihodnjč.)

Demant.

(Poslal J. Spik s Slapa pri V.)

a a č
i i j
k k k m o o o
p p p r s
s s s
u

Postavite gornje črke tako, da bo pomenilo: 1. črka, 2. rastlina, 3. država, 4. kar se čita tudi po sredi navzdol, 5. delavec, 6. ime papeža, 7. črka.

Vrstitev številčk.

Postavite prvih pet številčk (1, 2, 3, 4, 5) v petih vrstah druga pod drugo takó, da svota na vseh 12 stranij bo znašala — 15. (Postavijo se takó):

```

● ● ● ● ●
● ● ● ● ●
● ● ● ● ●
● ● ● ● ●
● ● ● ● ●

```

Računske uganke.

1. Polž bi rad zlezal na 12 čevljev visok zid; po dnevi pride 3 čevlje visoko, po noči pa zleze 2 čevlja navzdol. — Kdaj dospé vrh zida? (Poslal Filip Uršič s Slapa pri V.)

2. Neki stotnik pride v vojašnico in pozdravi: „Dobro jutro 100 vojakov“. Nekdo odgovori: „Saj nas ni 100! Ako bi nas bilo še enkrat toliko, še polovico še četrtino in še vi zraven, potem bi nas bilo še 100. Kolikovojakov je bilo? (Poslal Ant. Klemenčič iz Dol. Trebuše.)

3. V hlevu so bili golobje in domači zajčki. Vsi skupaj štejejo 100 nog in 36 glav. Koliko je bilo golbov in koliko zajcev? (Poslal Iv. Spik s Slapa pri V.)

(Rešitev in imena rešilcev prihodnjč.)

Rešitve nalog v zadnjem „Primorecu“.

I.

p r t
s l i v a
s l a m n i k
p r i m o r s k o
z v e r i n a
p e s e n
o k o

Najdaljši vrsti od zgoraj doli in vodoravno dasti besedo — Primorsko.

II.

K r s n i k
P o l j a k
S l o v a n
K a m n i k
P u š k i n
P r e š e r e n
J a k o b

Debele črke v tretji vrsti od zgoraj doli dajo ime slovečega pisatelja in škofa — Slo m š e k.

III.

```

  F      L
K L E M E N
  O      A
  D      H
G U Š T I N
  R      M

```

Vse tri so prav rešili: Janez Bizjak v Kamnjah, Ana Scheimer v Barkovljah, Andrej Kerševan v Ribembergu, Fran Krajnik, krojač v Št. Petru pri Gorici, Aloj. Brajnik pri Barki, učenka Aloj. Esih v Ljubljani, Gabrijela Vidmar v Logeh, Jožefa Kovač v Ajdovščini, četrtišolec Fran Vogrič, drugoš. Fran Zorn v G., Albin Jeretič v G.

Prvo in tretjo: Jož. Ravter v Tolminu, Tomaž Frandolič v Zdravščini.

Drugo in tretjo: Ivan Spik na Ponikvah
Samo drugo: Filip Uršič na Slapu pri V. Alojzij Hrovat v Dobravljah.

Tretjo: Melanija Nosan, učenka 4. r. v Vipavi; Peter Žbogar v Avčah.

Loterijske številke.

24. junija:

Praga 64 66 1 31 62
Lyov 58 84 78 51 22

4. julija:

Dunaj 78 40 53 74 72
Gradec 8 18 19 17 88

1. julija:

Brno 15 41 16 4 8
Inomost 82 47 56 25 22

Dunajska borza

18. julija 1896.

Skupni državni dolg v notah 101 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru 101 „ 80 „
Avstrijska zlata renta 123 „ 50 „
Avstrijska krona renta 4% 101 „ 15 „
Ogerska zlata renta 4% 122 „ 60 „
Ogerska krona renta 4% 99 „ 55 „
Avstro-ogerske bančne delnice 978 „ — „
Kreditne delnice 363 „ 75 „
London vista 119 „ 80 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark 58 „ 75 „
20 mark 11 „ 73 „
20 frankov 9 „ 51 „
Italijanske lire 44 „ 30 „
C. kr. cekini 5 „ 65 „

Videm-Čedad in nazaj.

Iz Vidma v Čedad.		Iz Čedad v Videm.	
Odhod:	Prihod:	Odhod:	Prihod:
6:12	6:43	7:10	7:38
9:05	9:32	9:47	10:15
11:20	11:48	12:15	12:45
15:44	16:16	16:49	17:16
20:10	20:38	20:54	21:22

Tržne cene.

Kava: Santos gld. 132— do 140—
Sandomingo 160— „ —
Java 160— „ 164—
Cejlon 185— „ —
Moka 192— „ —
Sladkor 36-1/2 „ 37—
Speh 52— „ 56—
Petrolj v sodu 18-1/2 „ —
v zaboju 5:80 „ —
Maslo surovo 64— „ 66—
kuhano 80— „ —

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld. 12 50, št. 1 gld. 12 20, št. 2 gld. 12 —
„ 3 „ 11 70, „ 4 „ 11 30, „ 5 „ 10 50,
št. 6 gld. 9 50, št. 7 gld. —

Ogerska:

št. 0 gld. 12 50, št. 1 gld. 12 20, št. 2 gld. 11 80,
„ 3 „ 11 50, „ 4 „ 10 80, „ 5 „ 10 50,
št. 6 gld. 9 90, št. 7 gld. 8 50

Otrobi debele gld. 4:60 do 4:70
drobne 4:60 „ —
Turšica navadna 5:60 „ 6:50
Oves 7.— „ —

CENIK

mlinov „Erste Ofen-Pester Dampfmühlen“.

Via Cappuccini N. 11,
(v bivši tovarni sladkorja).

Pšenični gres N. B fl.	13:80	} v vrstah po 100 kg. brutto za neto z vrta vred v zalogi v baril. — Platični pogugi: V teku 14 meseh 1 1/2 % / o. scenta 28 1/2 50 brez
„ „ „ C „	13.—	
Pšenična moka „ 0 „	12:80	
„ „ „ 1 „	12:40	
„ „ „ 2 „	12.—	
„ „ „ 3 „	11:60	
„ „ „ 4 „	10:90	
„ „ „ 5 „	10:60	
„ „ „ 6 „	10:10	
„ „ „ 7 „	8:90	

Pšenične otrobi drobne a fl. 4:55 — debele a fl. 4:75,
zob a fl. 7.—, turšica ogerska fl. 5:65, domača fl. 6:45.
Sol, turšična moka in drugi pridelki.

Za več ko 25 stotov (kvintalov) po sporazumljenji.
Zaloga pridelkov iz Monastera.

Riž matico La a fl. 24 za 100 kg.
„ „ „ „ „ 22 „ „ „
„ „ „ „ „ 19 „ „ „
in ceneje vrste od drugih tovarn.
Vino za domačo rabo v sodčkih po 56 litrov:
po 14, 16, 18, 20 in 24 kr. liter.

Vse brez zaveze.

Išče se zastopnik za zalogo pive,

kateri je sposoben v ti stroki ter pošten in zanesljiv. Položiti mora tudi varščino (kavcijo). Ponudbe sprejema naša tiskarna. Za odgovor je priložiti pošne znamke. 56.

Oglas!

„Pomladanski odmevi“ in „Gorske cvetlice“ — pesni za sopran, alt, tenor in bas, zložil Janez Laharnar. Dobé se pri skladatelju na Št. Viškigori, (p. Slap ob Idriji), prve za 70 kr., druge za 50 kr. komad. 35 3—1

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumljivim, kreposnim in spoštovanim osebam.

Pismena vprašanja pod „9132“, Gradec, poste restante. 32, 25—24

Klepar Artur Makutz

Ozki ulici (via Stretta) št. 1 v Gorici priporoča-
škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi) iz trdega in svetlega bakra priprosto sestavljene. Zaliske (valvole) se lahko premenja. Cena je zelo nizka. Popravlja druge škropilnice. Sprejemlje naročila za druga kleparska dela. Postreže pošteno in solidno. 62, 3.

Strugarska delavnica

Andreja Reja v Podgori

priporoča se

za vsakovrstna strugarska dela, kakor: čolne, kroglice za igre, noge za mize, omare, škrinje itd. Postreže po ceni in izdeluje dobro. Priporoča se rojakom v Gorici in na deželi.

Za čuda v ceno!

Le 2 gld. 10 nč.

Naša dunajska trdka naročila nam je, da povsem razpustimo tukajšnje našo podružnico. Radi tega razprodajamo 40 zelo lepih in koristnih predmetov v ceno, kakoršne še nikdar ni bilo, za samo 2 gld. 10 nč. in sicer:

- 1 pozlačeno uro, urejeno na minuto, o čemer jamčimo za jedno leto;
 - 1 pozlačeno verižico, koje zaradi nje sijajne vnanjosti ni razločiti od prave zlate;
 - 6 komadov dvostrukovnih robcev;
 - 1 zelo lepo žepno zrcalo s fino brušenim steklom;
 - 1 krasno svilnato ovratnico, najnovejšega kroja;
 - 1 jako fino naprsno iglo z umetelnimi briljanti;
 - 1 krasno častniško usnjeto novčarko iz zelo finega usnja; S. 122 6—4
 - 3 komade jako finih naprsnih gumbov iz ponarejenega zlata in umetelnimi briljanti;
 - 2 komada zapestnih gumbov iz ponarejenega zlata z mehaniško patentovano zatvornico;
 - 1 zelo elegantno pariško zapono za gospé;
 - 1 fino torbico za smotke;
 - 1 fin ustnik za smotke;
 - 10 komadov finega angleškega papirja za pisma in
 - 10 komadov finih angleških kuvert.
- Vseh teh 40 krasnih predmetov vkupe z uro vred stane le P. 52 6—4

2 goldinarja 10 nč.

Z naročbami treba se je kolikor možno požuriti, ker zaloga ne traja dolgo in se nikdar več v življenju ne pojavi tako ugodna prilika.

Razpošilja po poštnem povzetju Krakovska ekspedicija za ure

F. WINDISCH

Krakovo. št. 7

NB. Kar ne ugaja, vsprejme se takoj nazaj.

Prodaja

STEINFELDSKO PIVO,

vino in žganje

M. Brass, v Gorici na Kornu

(v bivši Reichovi hiši).

Za mlekarje in gospodarje!

Tvrška G. Ferd. Resberg v Gorici je spravila v trgovino novo vrsto moka za rejenje živine, katero uporabljajo že v planinskih deželah vsi živinorejci in mlekarji. Ta S. 123 8-4

moka za pítanje

je pripoznana po c. kr. kmetijskem poskušališču v Gorici kot izborno sredstvo za rejenje in jo priporoča odjemnikom radi svoje redilne lastnosti za boljšo kakovost kravjega mleka.

Moka za pítanje se dobiva v zaznamovanih in s svincem zapečatenih žakljih od 50 kg. po 3 gld. pri tvrdki

J. Kaučič v Gorici

na Kornju ter pri tvrdki G. Ferd. Resberg v Gorici v stari cukrarni v kapucinski ulici. P. 53 7-1

Veliki prazni sodovi

iz Srbije,

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 20-70 hektov, 6-7 cm. debelosti v glavi, popolnoma zdravi, so na prodaj.

— Natančneje poizvedbe daje upravnništvo ali v hiši via Dreossi št. 2. 50 4-2 P.

Kathreiner's
KNEŽEVA SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edro zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom **Kathreiner**

S. 103 10-5 **IZDELOVANJE** P. 45 12-3
strojev in priprav vseh vrst
Ivan Schindler, Dunaj-Himberg.

Priprave in stroji za poljedelstvo, vinarstvo, kavarnarje, gostilničarje, mesarje, sladčičarje, barvarje, sedlarje, tapecirarje itd., kakor tudi za domače gospodarstvo — vse po najnižjih tovarniških cenah.

Ceniki v slovenskem jeziku in z nad 300 podobami gratis in franko. Obračati se je naravnost na
Johann Schindler, Wien-Himberg.

Ivan Domicelj v Korminu

na glavnem trgu v nekdanji Pallovi hiši priporoča rojakom iz Brd svojo trgovino jedilnega blaga in domačih, zunanjih pridelkov, n. pr. sladkor, kavo, riž, olje, moko in druge reči, dalje petrolij ter raznovrstne sveče za cerkve in pogrebe. 68 3

Postrežba je vestna in poštena, cene zmerne.

Radi dobička na sadju in vinu!

STISKALNICE za sadni mošt za vino iz grozdja

z vedno delujočim dvojnati pritiskalom in ravnalom tlačilne moči „Hercules“ z jamstvom največje vsposobljenosti za delo do 20% večja nego pri drugih stiskalnicah.

Mlini za sadje in grozdje

Robka'i za grozdje. — Popolne moštarne stoječe in vozne.

Stiskalnice za sok, mlini za pripravljanje malinoveca in drugih sadnih sokov.

Sušilnice za sadje in zelenjad. troji za olupljevanje in rezanje sadja.

Najnovejše samodelujoče patentovane trine in cvetlične škropilnice „Syphonia“

Izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom

kot posebnost najnoveje, najizvrstnejše, najtrajnejše, pripoznano najbolje sestave

PH. MAYFARTH & Co.

c. kr. jedino priv.

TOVARNA KMETIJSKIH STROJEV, LIVARNA IN FUŽINA NA PAR.

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

50 10-2 Odlikovan z 320 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami.

Obsežni popisi in mnogobrojne priznalnice zastoj. — Zastopniki in prekapei se iščejo.

Slovanski obrtniki in trgovci.

Franjo Jakil
Tovarnar kôž v Rupi
zaloga v Gorici Raštel 9.

Lončar Alojz Černe
v Kobaridu izdeluje vsakovrstne lončene peči in modovnice za ognjišča po najnovejših uzorcih. Cene so nizke in dobro blago. Prevzame tudi stavbinske okrase po doposlanih načrtih.

ANTON OBIDIČ
čevljar v Semenški ulici št. 4 se priporoča Slovenceem v Gorici in v okoličih za blagohotna naročila.

Gostilničar Ivan Lisjak
pri „Rajhu“ št. 5. na Kornju, priporoča svojo gostilno: vino belo vipavsko in brisko, teran kraški, pivo steinfeldsko, kuhinja dobra, sobe izvirne za prenočišče. prostorni hlevi za živino. Cene primerne.

Trgovec z vinom Anton Čoš,
v Nunski ulici, v Gorici (posilna pri „belem zajcu“) priporoča bogato začogo vsakovrstnega belega in črnega vina v sodčkih od 56 l. naprej. katerega ima v svoji zalogi v gledišni ulici, 20. Cene zmerne, poštena postrežba.

Fotograf A. Jerkič
na Travniku
priporoča svoj **fotografični zavod** zavednim Slovenceem na Goriškem.

IVAN DEKLEVA
veletržec z vinom,
ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerne.

Pek Karol Drašček
priporoča
pekarijo v Riva Corno 4
in podružno prodajalnico kruha v Semenški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici
Solkanska ulica 9
priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gld. 245. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabejših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gld. 1-20, 1 gld., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko
Vrtna ulica št. 8.
priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in istrskih vinogradov. — Cene zmerne, postrežba točna.
Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 23
priporoča
svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Gostilničar Ivan Reja
priporoča svojo gostilno „pri golobu“ za vojašnico št. 7.
Vino belo in črno prve vrste. Kuhinja dobra. Cene zmerne.

Usnjar Franc Benso
v Ozki ulici 8
priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, orodje in druge potrebščne za čevljarje.

Anton Koren
Gosposka ulica 4
priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Tovarna piva Fr. Waňek
na Goriškem
priporoča svojo zalogo goriškega piva.

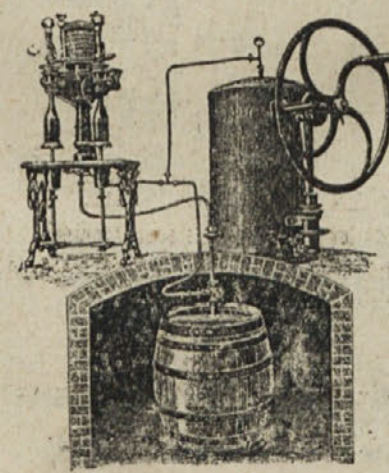
Andrej Čermelj
na Kornju
priporoča svojo zalogo raznovrstnega jedilnega blaga. — Postrežba vestna.

Klobučar Anton Fon
v Semenški ulici
priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil
Tovarnar kôž v Rupi p. Miren.
Prodajalnica na Kornju v Gorici.

Papirnica Antona Jeretiča
v Semenški ulici in za veliko vojašnico priporoča vse izdelke, ki spadajo v šolsko in pisarniško stroko. kakor peresa, svinčnike, papir, knjižice itd.

Saunig & Dekleva
glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. Popravljavnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

JOS. VINDYS
tovarna strojev in livarna
Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča **patentne stočilne stroje** brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem steklenic.

ZRAČNE TLAČILKE (lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, **kotle s pumpe, čistila za steklenice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ventili in zaklopnice** vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od najmanjšega do največjega obsega.

Ceniki na zahtovo brezplačno.